

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

_____ Оксана ГОМОТЮК

« ____ » _____ 2024р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« ____ » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІНОТ

_____ Святослав ПИТЕЛЬ

« ____ » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

**з дисципліни «Психологія креативності»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство
спеціальність: 201 Агрономія
освітньо-професійна програма: «Агрономія»**

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	1	1	24	12	4	10	100	150	1
Заочна	1	1	8	4	-	-	138	150	2

**Тернопіль – ЗУНУ
2024**

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності 201 Агрономія, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26.06.2024 року).

Робочу програму склав д.психол.н., професор кафедри психології та соціальної роботи, професор **Шандрук С.К.**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор _____ **Андрій ГІРНЯК**

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності Агрономія протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності _____ **Шувар А.М.**

Гарант ОП «Агрономія» _____ **Сеник І.І.**

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ КРЕАТИВНОСТІ»

1. Опис дисципліни «Психологія креативності»

Дисципліна «Психологія креативності»	Галузь знань, спеціальність, ОПП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	Статус дисципліни обов'язкова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність 201 Агрономія	Рік підготовки – 1 курс Семестр: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна - 1</i>
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо-професійна програма – «Агрономія»	Лекції: <i>Денна – 24</i> <i>Заочна - 8</i> Практичні заняття: <i>Денна – 12</i> <i>Заочна - 4</i>
Загальна кількість годин – 150 год.	ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: <i>Денна – 100</i> <i>Заочна - 138</i> Індивідуальна робота – 4 Тренінг - 10
Тижневих годин: Денна форма навчання – 10 з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Психологія креативності»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія креативності» є створення умов для засвоєння студентами загальних уявлень щодо методологічних, науково-методичних та прикладних проблем галузі, у знайомстві з підходами до вивчення соціально-психологічних аспектів творчої діяльності та засобів дослідження та оцінки креативності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія креативності» є: формування спеціальних знань, що визначають загальні теоретичні уявлення про творчість і креативність на базі засвоєння понятійно-категоріального апарату дисципліни; формування знань щодо ролі та місця творчої діяльності у структурі здібностей суб'єкта; формування

умінь, необхідних для організації та стимуляції творчої діяльності суб'єкта чи групи.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: розкриття теоретико-методологічних основ психології творчості та креативності; виявлення творчих здібностей людини на різних етапах її шляху до особистісної зрілості; оволодіння вміннями роботи з обдарованими дітьми та талановитою молоддю; формування продуктивних знань та вмінь у використанні психодіагностичного та розвивального інструментарію.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практичної значущості.

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачувальних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмою першого навчального року з дисциплін: Професійна психологія, Екстремальна та кризова психологія та Психологія конфліктів та медіація.

2.5. Результати навчання.

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікативних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у письмений та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

3. Зміст дисципліни «Психологія креативності»

Змістовий модуль 1

КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ОКРЕМА ЗДІБНІСТЬ ДО ТВОРЧОСТІ

Тема 1. Поняття креативності.

Поняття креативності. Класифікація визначень креативності (Л. Т. Репуччі): гештальтистські, інноваційні, естетичні, психоаналітичні, проблемні. Схема опису креативності (Р. Муні, А. Штейн): креативний процес, креативний продукт, креативна особистість і креативне середовище. Аналіз наявних знань про креативність у психологічній науці (Ф. Баррон, Д. Харрінгтон). „Первинна” і „вторинна” креативність в самоактуалізаційній теорії А. Маслоу. Концепція Дж.Гілфорда.

Тема 2. Структура креативності.

Інтелектуальні компоненти: „свіжість погляду”, гнучкість, оригінальність, асоціація, бісоціація.

Мотиваційний компонент креативності. Теорія внутрішньої мотивації креативності В. Дружиніна. Мотивація креативності в теорії Д. Богоявленської.

Емоційний компонент креативності. Емоційна стійкість до зовнішніх впливів у структурі креатива.

Несвідомий компонент креативного процесу. Інкубація, інсайт, інтуїтивні процеси.

Змістовий модуль 2

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ КРЕАТИВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Тема 3. Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Дж. Гілфорда. Теорія креативності Е. П. Торренса. Концепція М. Волаха і Н. Когана.

Формування параметричного підходу до вивчення креативності. Теорія креативності Дж. Гілфорда. Типи мислительних операцій: конвергенція і дивергенція. Параметри креативності за Гілфордом: оригінальність, семантична гнучкість, образна адаптативна гнучкість, семантична спонтанна гнучкість. Робота Дж. Гілфорда над формуванням батареї творчих тестів. Тести програми дослідження здібностей (ARP). Оцінка параметрів креативності у тестах Гілфорда.

Теорія креативності Е. П. Торренса. Параметри креативності за Торренсом: продуктивність, гнучкість, оригінальність, розробленість. Батарея тестів креативності Торренса (Torrance Test of Creative Thinking).

Тести креативності Е. П. Торренса. Умови проведення, підготовка до тестування. Інструкції до тестових завдань: основна, додаткові, способи подачі інструкцій. Процедури вимірювання. Перевірка надійності

вимірювань. Опрацювання результатів тестування. Атлас типових малюнків. Списки відповідей.

Порівняльний аналіз даних шести субтестів вербальної і невербальної креативності. Кількісний опис отриманих даних. Порівняння первинних статистичних характеристик окремих субтестів. Взаємкореляція між субтестами.

Концепція М. Волаха і Н. Когана. Критика тестових моделей вимірювання інтелекту. Зміна системи проведення тестів. Розв'язок проблеми зв'язку між креативністю та інтелектом. Особистісні особливості осіб з різними рівнями інтелекту і здатності до творчості за Воллахом і Коганом.

Тема 4. Теорії креативності

Асоціативна теорія креативності (С. Меднік). Співвідношення конвергентності та дивергентності у творчому процесі. Тест віддалених асоціацій (РАТ). Теоретичні основи тесту РАТ. Індеси тесту: продуктивності, оригінальності, унікальності відповідей, селективності. Валідація тесту російськими вченими. Проведені дослідження із застосуванням тесту РАТ.

Асоціативний тест С. Медніка. Варіант методики діагностики вербальної креативності для старших школярів (адаптація Л. Г. Алексеевої, Т. В. Галкіної).

Організація експерименту. Інструкція. Експериментальні серії.

Опрацювання результатів за кількістю асоціацій, індексом оригінальності, індексом унікальності відповідей, індексом селективного процесу.

Інтерпретація результатів за загальним індексом оригінальності. Процентильна шкала.

Інвестиційна теорія креативності (Р. Стернберг). Поняття креативної особистості. Перешкоди у реалізації творчого потенціалу. Детермінанти творчих проявів: інтелект, знання, стиль мислення, індивідуальні риси, мотивація і зовнішнє середовище. Складові інтелекту, що сприяють розвитку креативності: синтетична здібність, аналітична здібність, практична здібність.

Теорія творчих здібностей Д. Б. Богоявленської. Креативний тип особистості. Метод розв'язку задач у „Креативному полі”. Поняття „інтелектуальна активність”. Рівні інтелектуальної активності: стимульно-продуктивний, евристичний, креативний.

Змістовий модуль 3. ДОСЛІДЖЕННЯ КРЕАТИВНОСТІ

Тема 5. Розвиток креативності. Методи вимірювання креативності.

Особливості актуалізації креативності в соціальному середовищі. Періодизація актуалокреативогенезу (М. М. Гнатко). „Наївна” і „культурна”

креативність (В. С. Юркевич). Фазовий розвиток креативності (В. М. Дружинін): „загальна” і „спеціалізована” креативність. Стадії розвитку творчої особистості (Гіргінов).

Формування креативності у соціальному середовищі. Сімейні відносини як мікро середовище формування креативності. Формування креативності в умовах шкільного навчання.

Критика психометричного підходу до креативності. Критерії оригінальності: кількісні та якісні. Креативність як створення парадоксальних виборів. Діагностика креативності: порівняльний аналіз методів. Тест особистісних творчих характеристик. Опитувальник для батьків і вчителів. Шкала Вільямса: опрацювання даних. Нормативні дані, інтерпретація даних. Побудова профілю креативних характеристик.

Тема 6. Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання.

Метод мозкової атаки (мозкового штурму) як засіб групового рішення творчої проблеми, що забезпечує і полегшує рішення складних проблем. Зниження критичності в процесі мозкового штурму. Відстрочена оцінка – головний принцип мозкової атаки. Синектика як різновид мозкової атаки. Використання синектичного метафоричного мислення. Використання аналогій у синектиці як засобу зсуву процесу з рівня усвідомленого мислення на рівень підсвідомої активності.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни “Психологія креативності”

Денна форма навчання

	Кількість годин				
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостій-на робота	Тренінг	Індиві-дуальна робота
Змістовий модуль 1. Креативність як окрема здібність до творчості					
Тема 1. Поняття креативності	4	2	17	-	1
Тема 2. Структура креативності	4	2	18		
Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні підходи до вивчення креативності					
Тема 3. Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Дж. Гілфорда. Теорія креативності Е.П. Торренса. Концепція М.	4	2	17	5	2

Волаха і Н. Когана					
Тема 4. Теорії креативності (асоціативна, інвестиційна, інтелектуальної активності)	4	2	18		
Змістовий модуль 3. Дослідження креативності					
Тема 5. Розвиток креативності. Методи вимірювання креативності	4	2	18	5	1
Тема 6. Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання	4	2	12		
Всього:	24	12	100	10	4
Вид підсумкового контролю	залік				

Заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Креативність як окрема здібність до творчості			
Тема 1. Поняття креативності	2	2	22
Тема 2. Структура креативності	2		24
Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні підходи до вивчення креативності			
Тема 3. Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Дж.Гілфорда. Теорія креативності Е.П.Торренса. Концепція М.Волаха і Н.Когана			24
Тема 4. Теорії креативності (асоціативна, інвестиційна,	2		22

інтелектуальної активності)			
Змістовий модуль 3. Дослідження креативності			
Тема 5. Розвиток креативності. Методи вимірювання креативності	2	2	24
Тема 6. Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання			22
Всього:	8	4	138
Вид підсумкового контролю	залік		

5. Тематика практичних завдань

Денна форма навчання

Практичне заняття №1

Тема: Поняття креативності

План

1. Поняття креативності.
2. Класифікація визначень креативності (Л. Т. Репуччі): гештальтистські, інноваційні, естетичні, психоаналітичні, проблемні. Схема опису креативності (Р. Муні, А. Штейн): креативний процес, креативний продукт, креативна особистість і креативне середовище.
3. Аналіз наявних знань про креативність у психологічній науці (Ф. Баррон, Д. Харрінгтон).
4. „Первинна” і „вторинна” креативність в самоактуалізаційній теорії А. Маслоу. Концепція Дж.Гілфорда.

Практичне заняття №2

Тема: Структура креативності

План

1. Інтелектуальні компоненти: „свіжість погляду”, гнучкість, оригінальність, асоціація, бісоціація.
2. Мотиваційний компонент креативності. Теорія внутрішньої мотивації креативності В. Дружиніна. Мотивація креативності в теорії Д. Богоявленської.
3. Емоційний компонент креативності. Емоційна стійкість до зовнішніх впливів у структурі креатива.
4. Несвідомий компонент креативного процесу. Інкубація, інсайт, інтуїтивні процеси.

Практичне заняття № 3

Тема: Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорії креативності.

План

1. Формування параметричного підходу до вивчення креативності.
2. Теорія креативності Дж. Гілфорда.
3. Робота Дж. Гілфорда над формуванням батареї творчих тестів.
4. Оцінка параметрів креативності у тестах Гілфорда.
5. Теорія креативності Е. П. Торренса. Параметри креативності за Торренсом: продуктивність, гнучкість, оригінальність, розробленість. Батарея тестів креативності Торренса (Torrance Test of Creative Thinking).
6. Тести креативності Е. П. Торренса. Умови проведення, підготовка до тестування. Інструкції до тестових завдань: основна, додаткові, способи подачі інструкцій. Процедури вимірювання. Перевірка надійності вимірювань. Опрацювання результатів тестування. Атлас типових малюнків. Списки відповідей.
7. Концепція М. Волаха і Н. Когана. Критика тестових моделей вимірювання інтелекту. Зміна системи проведення тестів. Розв'язок проблеми зв'язку між креативністю та інтелектом. Особистісні особливості осіб з різними рівнями інтелекту і здатності до творчості за Воллахом і Коганом.

Практичне заняття №4

Тема: Інвестиційна теорія креативності. Теорія інтелектуальної активності.

План

1. Інвестиційна теорія креативності (Р. Стернберг).
2. Поняття креативної особистості.
3. Перешкоди у реалізації творчого потенціалу. Детермінанти творчих проявів: інтелект, знання, стиль мислення, індивідуальні риси, мотивація і зовнішнє середовище.
4. Складові інтелекту, що сприяють розвитку креативності: синтетична здібність, аналітична здібність, практична здібність.
5. Теорія творчих здібностей Д. Б. Богоявленської. Креативний тип особистості. Метод розв'язку задач у „Креативному полі”. Поняття „інтелектуальна активність”. Рівні інтелектуальної активності: стимульно-продуктивний, евристичний, креативний.

Практичне заняття №5

Тема: Розвиток креативності. Методи вимірювання креативності.

План

1. Особливості актуалізації креативності в соціальному середовищі. Періодизація актуалокреативогенезу (М. М. Гнатко).
2. „Наївна” і „культурна” креативність (В. С. Юркевич).
3. Фазовий розвиток креативності (В. М. Дружинін): „загальна” і „спеціалізована” креативність.
4. Стадії розвитку творчої особистості (Гіргінов).
5. Формування креативності у соціальному середовищі.

6. Сімейні відносини як мікро середовище формування креативності.
7. Формування креативності в умовах шкільного навчання.
- 8.

Діагностика креативності: порівняльний аналіз методів. Тест особистісних творчих характеристик. Опитувальник для батьків і вчителів. Шкала Вільямса: опрацювання даних. Нормативні дані, інтерпретація даних. Побудова профілю креативних характеристик.

Практичне заняття №6

Тема: . Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання.

План

1. Метод мозкової атаки (мозкового штурму) як засіб групового рішення творчої проблеми, що забезпечує і полегшує рішення складних проблем.
2. Зниження критичності в процесі мозкового штурму. Відстрочена оцінка – головний принцип мозкової атаки.
3. Синектика як різновид мозкової атаки. Використання синектичного метафоричного мислення. Використання аналогій у синектиці як засобу зсуву процесу з рівня усвідомленого мислення на рівень підсвідомої активності.

Заочна форма навчання

Практичне заняття №1

Тема: Поняття креативності

План

4. Поняття креативності.
5. Класифікація визначень креативності (Л. Т. Репуччі): гештальтистські, інноваційні, естетичні, психоаналітичні, проблемні. Схема опису креативності (Р. Муні, А. Штейн): креативний процес, креативний продукт, креативна особистість і креативне середовище.
6. Аналіз наявних знань про креативність у психологічній науці (Ф. Баррон, Д. Харрінгтон).
7. „Первинна” і „вторинна” креативність в самоактуалізаційній теорії А. Маслоу. Концепція Дж.Гілфорда.

Практичне заняття №2

Тема: Розвиток креативності. Методи вимірювання креативності.

План

1. Особливості актуалізації креативності в соціальному середовищі. Періодизація актуалокреативогенезу (М. М. Гнатко).
2. „Наївна” і „культурна” креативність (В. С. Юркевич).
3. Фазовий розвиток креативності (В. М. Дружинін): „загальна” і „спеціалізована” креативність.
4. Стадії розвитку творчої особистості (Гіргінов).

5. Формування креативності у соціальному середовищі.
6. Сімейні відносини як мікро середовище формування креативності.
7. Формування креативності в умовах шкільного навчання.

Діагностика креативності: порівняльний аналіз методів. Тест особистісних творчих характеристик. Опитувальник для батьків і вчителів. Шкала Вільямса: опрацювання даних. Нормативні дані, інтерпретація даних. Побудова профілю креативних характеристик.

6. Самостійна робота

№ п/п	Підсумкове тестування за опрацьованими темами
1.	Психологічні основи творчості
2.	Творчість як предмет дослідження філософії, соціології та психології
3.	Творча особистість
4.	Поняття креативності
5.	Структура креативності
6.	Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Дж.Гілфорда
7.	Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Е.П.Торренса
8.	Концепція М.Волаха і Н.Когана
9.	Асоціативна теорія креативності
10.	Інвестиційна теорія креативності
11.	Теорія інтелектуальної активності
12.	Розвиток креативності
13.	Методи вимірювання креативності
14.	Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання

7. Організація і проведення тренінгу

Тематика: Визначення творчих здібностей

Методика визначення загальних творчих здібностей людини

Загальні творчі здібності мають велике значення при виборі професії, тому ми рекомендуємо тобі пройти цю методику.

ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Інструкція

“Уважно прочитай наведені нижче пункти “Бланку тверджень” і у відповідній клітинці “Бланку відповідей” простав знак “+” у колонці “Так”, якщо ствердження співпадає з твоєю думкою про себе, або у колонці “Ні” —якщо воно не співпадає. Ніяких додаткових знаків чи записів робити не варто. Тобі потрібно дуже уважно прослідкувати за тим, щоб номер ствердження і номер клітинки, куди ти запишеш відповідь, співпадали.

БЛАНК ТВЕРДЖЕНЬ

1. Як правило, я легко пристосовуюсь до людей, ідей та умов.
2. Мені подобається вирішувати типові, стандартні завдання.
3. Мені здається, що я б із задоволенням створював або конструював нове, ніж покращував би, вдосконалював старе.
4. Зазвичай я обачливий, коли маю справу з колективом.
5. В більшості випадків я дію самостійно, без допомоги і підказки друзів та старших.
6. Ніколи не намагався змінити своє ставлення до себе та свої стосунки з друзями.
7. Дуже часто я утримувався від висування ідей, пропозицій, хоча і мав їх.
8. Мені часто вдається знайти нестандартні, оригінальні рішення завдань.
9. Мені подобається, коли відбувається швидка зміна різних видів діяльності.
10. Для мене є характерним прагнення реалізувати одночасно декілька ідей, вирішити декілька проблем.
11. Дуже часто я один вступаю в суперечку з однолітками або старшими.
12. Як правило, я легко погоджуюсь і підкоряюсь колективній думці.
13. У мене часто виникають оригінальні ідеї.
14. Мені подобається виконувати завдання за розробленим планом, схемою, інструкцією.
15. Я завжди охоче розповсюджую, пропагую нові ідеї.
16. Я надаю перевагу виконанню роботи по новому, хоча знаю, що це пов'язано з ризиком бути незрозумілим товаришами, старшими.
17. Зазвичай я працюю без суттєвих змін, відхилень від тих рекомендацій, які дають учителі, батьки.
18. Мені часто доводилось виправдовувати свої дії інструкціями, правилами, рекомендаціями або авторитетами.
19. Мені подобається виконувати завдання дослідницького характеру.
20. Я завжди до кінця відстоюю свою точку зору.

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ

Прізвище, ініціали _____ Клас _____ Вік _____ Дата _____

№ з/п	Відповідь		№ з/п	Відповідь		№ з/п	Відповідь		№ з/п	Відповідь	
	Так	Ні		Так	Ні		Так	Ні		Так	Ні
1			6			11			16		
2			7			12			17		

3	8	13	18
4	9	14	19
5	10	15	20

ОБРОБКА РЕЗУЛЬТАТІВ

Обробка результатів дослідження проводиться за такою схемою. За допомогою дешифратора проводиться оцінка кожної відповіді опитаного. При цьому за кожну відповідь, яка співпала з номером питання в рядках “Так” чи “Ні”, виставляється 2 бали.

Дешифратор до методики творчих здібностей

Відповідь	Номери питань “Бланку стверджень”
Так	3, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 19, 20
Ні	1, 2, 4, 6, 7, 12, 14, 17, 18

Результати сумуються і записуються до матриці та на основі цього визначається рівень сформованості загальних творчих здібностей.

Матриця результатів вивчення творчих здібностей

Показник сформованості загальних творчих здібностей

Рівень сформованості загальних творчих здібностей

При цьому, якщо набрано від 33 до 40 балів, то цей рівень сформованості можна оцінювати як “**дуже високий**”.

- 26 – 32 бали — “**високий**”
- 13 – 25 балів — “**середній**”
- 6 – 12 балів — “**низький**”
- 0 – 5 балів — “**дуже низький**”

Висновок за результатами виконання методики робиться стосовно найвищих балів, що вказує на відповідний розвиток творчих здібностей. Їх також необхідно враховувати при виборі майбутньої професії. Для кращого розуміння рівнів творчого потенціалу людини, наводимо їх опис в таблиці 2.3.7.1.

Таблиця 2.3.7.1.

Характеристика людей з різним рівнем творчого потенціалу.

Характерні ознаки людей з “дуже низьким” і “низьким” творчим потенціалом.

Обачний, методичний, дисциплінований, слухняний.

Частіше вирішує готові проблеми, ніж шукає їх.

Вирішує проблеми уже апробованими і відомими методами.

Логічний, надійний.

Характерні ознаки людей з “дуже високим” і “високим” творчим потенціалом.

Мислить стандартно, підходить до вирішення завдань під несподіваним кутом зору.

Сам шукає проблеми і шляхи їх розв’язання.

Маніпулює різними методами, шукає нові.

Нелогічний, неподатливий,

Досягає мети будь-якою ціною, будь-якими методами, засобами.

Здатний до високого степеню точності при виконанні дрібних операцій, шаблонної роботи.

Користується довірою колективу лише в спокійній, стандартній ситуації.

Заперечує розпорядження, норми, лише в тому випадку, коли впевнений у підтримці.

Схильний до сумнівів. Гостро реагує на критику, пристосовується до неї. Легко піддається суспільним поглядам і думці керівництва. Поступливий.

часто сповнений протиріч.

У досягненні мети обходиться допустимими засобами.

Здатний виконувати шаблонну роботу на протязі короткого часу. Швидко передоручає її.

Має тенденцію до керування колективом в невизначених і критичних ситуаціях.

Часто заперечує розпорядження і норми, не звертаючи уваги на існуючі звичаї.

Не схильний до сумнівів; розробляючи ідеї, не вважає за потрібне отримати підтримку керівництва.

8. Методи навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, комунікативні техніки, реферування, а також методи опитування, тестування, ділові ігри.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Психологія креативності» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- модульна робота;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Психологія креативності» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1		Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання. Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на заняттях	Підсумкова модульна робота	Оцінка за виконання завдань тренінгу	Оцінка за тестування по самостійно опрацьованим темам

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)

35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Microsoft PowerPoint, AIMP, Moodle.	1 – 6
2.	Мультимедійний проектор	1 – 6
3.	Проекційний екран	1 – 6
4.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1 – 6
5.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1 – 6
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1 – 6
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1 – 6
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1 – 6

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Березова Л. Аналіз психологічних підходів до проблеми творчого мислення. Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти, 2015, 1(2), 3-7.
2. Гріффітс К., К. Меліна. Посібник із креативного мислення. К., 2020. 288 с.
3. Донченко, О. С. Поняття креативності в психологічних дослідженнях. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки, 2015, 1 (1), 121-126.
4. Ільїна Н.М. Психологія творчості та обдарованості. К.: Українська книга, 2018. 227 с.
5. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
6. Келлі Т, Келлі Д. Психологія творчості. Світло, сутінки і темна ніч душі. К.: Основи, 2020. 295 с.
7. Максименко С.Д. Генетико-креативний підхід: діяльнісне опосередкування особистісного розвитку : монографія. К. : Вид-во Людмила, 2021. 524 с.
8. Міллер А. Драма обдарованої дитини та пошук справжнього Я. Вид-во Ростислава Бурлаки, 2022. 160 с.
9. Павленко В. В. Креативність: сутнісна характеристика поняття. Креативна

педагогіка, 2016, 11, 120-131.

10. Росквас І. А. Соціальні та природні фактори розвитку творчої індивідуальності майбутніх кваліфікованих робітників. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 2016, 48, 411-417.

11. Шандрук С. К. Психологія професійних творчих здібностей. Тернопіль : ТНЕУ, 2015. 358 с. 24

12. Шандрук С. Творчість як употужнення здібностей особистості. Психологія і суспільство, 2015, 3 (61), 86-91.

13. Яланська С.П. Психологія творчості : навч. посіб. 2-е вид., допов. Полтава: Сімон, 2018. 182 с.

Додаткова література

1. Бірон Б. В., Портянкіна К. О. Вплив вдячності на переживання творчою особистістю стресових подій. Теоретичні і прикладні проблеми психології, 2017, 2, 26-36.
2. Браун П. Естетичний інтелект. К.: ФАБУЛА, 2022. 272 с
3. Бутенко Л. Л., Ігнатович О. Г., Шwirка В. М. Структурно-логічні схеми. Таблиці. Опорні конспекти. Есе. Навчальні презентації: рекомендації до складання : метод. посіб. для студ. Старобільськ, 2015. 112 с.
4. Психологія творчості: курс лекцій з дисципліни для студентів денної форми навчання спеціальності 053 «Психологія» / укладач Костю С.Й., Мукачево : МДУ, 2018. 46 с.
5. Скакун, Н. С. Психологічна природа творчого інтелекту. Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки, 2017, 79 (1), 79-82.
6. Твердохліб, Н. В. Проблема розвитку креативності особистості у психолого-педагогічних наукових дослідженнях. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія, 2015, 43, 399-402.
7. Холковська І. Л., Віняр Н. О. Креативність як предмет психолого-педагогічних досліджень. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія, 2016, 48, 167-174.
8. Gillam, T. Creative writing, literature, storytelling and mental health practice. Creativity, wellbeing and mental health practice, 2018, 101-116. 25
9. Le D. H., Copley D. H., Gleaves D. H.. Examining the relationship between mental health, creative thought, and optimism. The International Journal of Creativity and Problem Solving, 2015, 25(1), 5-21.

Електронні інформаційні ресурси

1. <http://www.odnb.odessa.ua> - ОННБ імені М. Горького та електронна бібліотека.
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського та електронна бібліотека.
3. <https://pidru4niki.com/>
4. <https://classroom.google.com/c/NTQ2NDgwMjM3ODM0?cjc=sc5krj>